

Nr 281.

Godkänd av första kammaren den 6 juni 1941.

Godkänd av andra kammaren den 6 juni 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet samt till avlöningar vid karolinska mediko-kirurgiska institutet jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 126.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkterna 67 och 71 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen, att i avbidan på den proposition i ämnet, som bleve riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1941/42

dels till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar ett förslagsanslag av 780,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar ett förslagsanslag av 4,000,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader ett förslagsanslag av 2,700,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar ett förslagsanslag av 1,670,000 kronor;

dels ock till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader ett förslagsanslag av 1,430,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 21 februari 1941 dagtecknad proposition nr 74, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1. besluta, att kostnaderna för de till Konung Gustaf V:s jubileumsklinik hörande forskningsavdelningarna skola, under de villkor som av departementschefen i omförmälda statsrådsprotokoll angivits, övertagas av statsverket på sätt av departementschefen förordats;

2. godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

3. godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

4. till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 4,044,000 kronor;

5. till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,730,000 kronor;

6. å personalförteckningen för serafimerlasarettet uppföra dels, under rubriken Tjänstemän å ordinarie stat, ytterligare 8 sjuksköterskor i lönegraden A 7, dels ock, under rubriken Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e, 1 överläkare vid röntgenavdelningen i lönegraden Eo 29;

7. godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas under budgetåret 1941/42;

8. till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,680,000 kronor;

9. till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,365,000 kronor;

10. besluta, att avlöningsstaten för karolinska mediko-kirurgiska institutet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1941/42, erhålla ändrad lydelse på sätt av departementschefen angivits;

11. till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 791,000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehåft de likalydande motionerna I: 87 och II: 81, i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts, att riksdagen måtte, med avslag å vad Kungl. Maj:t i detta hänseende föreslagit, besluta, att docentstipendier vid karolinska institutet skola utgå med hittillsvarande grundbelopp samt dyrtidstillägg efter nu gällande grunder.

a) Vissa organisationsfrågor m. m.

1. Sjukhusens omfattning.

Riksdagen får erinra, att riksdagen å tilläggsstat II för innevarande budgetår beviljat ett anslag å 525,000 kronor till vissa om- och tillbyggnadsarbeten för anordnande av en neurokirurgisk klinik m. m. Riksdagen har härvid på anförda skäl (se riksdagens skrivelse nr 206/1941) överlämnat till Kungl. Maj:ts prövning och avgörande huruvida dessa arbeten borde

igångsättas vid serafimerlasarettet eller genom ändrad förläggning av vissa kliniker å lasarettet och karolinska sjukhuset komma till utförande vid karolinska sjukhuset. I likhet med departementschefen finner riksdagen det tveksamt om byggnadsarbetena kunna utföras så, att de nya lokalerna kunna tagas i anspråk före utgången av nästa budgetår. På grund härav har riksdagen vid anslagskalkylerna för de ifrågavarande två sjukhusen räknat med att verksamheten vid de av om- och tillbyggnadsfrågan berörda klinikerna under budgetåret 1941/42 kommer att bedrivas i oförändrad omfattning.

2. Omorganisation av forskningsavdelningarna vid Konung Gustav V:s jubileumsklinik m. m.

Riksdagen har i annat sammanhang beslutat att lagstiftning rörande ökat skydd vid radiologiskt arbete skall komma till stånd i anslutning till vad i propositionen 1941: 73 föreslagits. Med hänsyn härtill har riksdagen funnit den ifrågasatta överenskommelsen mellan statsverket och jubileumsfonden samt omorganisationsförslaget beträffande jubileumsklinikens forskningsavdelningar, i den form detta erhållit genom det av jubileumsfonden och cancerföreningen i november 1940 fattade beslutet, vara så avvägt, att anledning saknas att av statsfinansiella skäl motsätta sig detsamma. I likhet med departementschefen anser riksdagen övertygande skäl hava anförts för, att såväl den radiofysiska som den svulstpatologiska avdelningen vid jubileumsklinikens omorganiseras till statsinstitutioner, lämpligen från och med den 1 juli 1941.

I fråga om förslagens detaljer kan riksdagen godtaga departementschefens förslag utom i vad avser de nya professorernas i radiopatologi och radiofysik ställning inom karolinska institutets lärarkollegium. I förevarande avseende har departementschefen liksom kanslern för rikets universitet ansett, att ifrågavarande professorer skulle äga rätt till säte och stämma i lärarkollegiet i likhet med institutets övriga professorer men utan skyldighet för dem att deltaga i handläggningen av andra ärenden än sådana, som berörde deras egna institutioner. Enligt lärarkollegiets uppfattning borde nämnda professorer icke vara ordinarie medlemmar av kollegiet. Riksdagen får erinra, att jämlikt Kungl. Maj:ts särskilda beslut den 30 oktober 1936 och den 12 juli 1940 äger avdelningsföreståndare vid det medicinska Nobelinstitutet, respektive institutionsföreståndaren vid den neurofysiologiska institutionen vid karolinska institutet rätt att vid behandling av ärenden, som röra vederbörande avdelning vid Nobelinstitutet eller Nobelinstitutets verksamhet inom avdelningens forskningsområde, respektive den neurofysiologiska institutionen deltaga i lärarkollegiets överläggningar men icke i dess beslut. Med beaktande härav och på grund av vad lärarkollegiet i ärendet anført synes det riksdagen lämpligt att före-

ståndarna för forskningsavdelningarna vid jubileumskliniken (professorerna i radiopatologi och radiofysik) beredas rätt till säte och stämma i kollegiet allenast vid handläggningen av sådana ärenden, som beröra deras egna institutioner och vetenskapsgrenar.

Vad departementschefen i övrigt under denna punkt anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

3. Översyn av sjukhusens personalorganisation m. m.

Liksom departementschefen finner riksdagen lämpligast, att den fortsatta granskningen av personalorganisationen och utgiftsbehovet vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet äger rum i samband med den allmänna granskning av statsutgifterna, som sker inom besparingsberedningen.

Riksdagen har funnit sig böra bifalla förslaget, att den hittillsvarande biträdande läkarbefattningen i endoskopi ändras till en förste underläkartjänst. Emot de av departementschefen förordade omedelbara besparingsåtgärderna har riksdagen intet att erinra. Till vad departementschefen i övrigt i detta sammanhang anfört och föreslagit kan riksdagen giva sin anslutning.

4. Vårdavgifter.

Riksdagen bifaller departementschefens förevarande förslag i fråga om vårdavgifterna. I likhet med departementschefen vill riksdagen dock framhålla, att därest avgiftshöjningen skulle inverka menligt på beläggningen av de hel- och halvskilda rummen vid karolinska sjukhuset, denna fråga bör upptagas till förnyat övervägande.

b) Anslag till avlöningar vid karolinska sjukhuset.

1. Garnisonsavdelningarna.

Riksdagen bifaller departementschefens ifrågavarande förslag.

2. Vissa arvodesbefattningar.

Riksdagen bifaller departementschefens förevarande förslag.

3. Nya underläkartjänster.

Departementschefens ifrågavarande förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

4. Sköterskepersonalen.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla vad departementschefen under denna punkt föreslagit.

5. Anslagsberäkningar m. m.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot de av departementschefen verkställda anslagsberäkningarna eller mot vad departementschefen i detta sammanhang anfört och föreslagit.

c) Anslag till omkostnader vid karolinska sjukhuset.

Riksdagen har icke funnit något att invända mot departementschefens beräkning av förevarande anslag för nästa budgetår.

d) Anslag till avlöningar vid serafimerlasarettet.

1. Överläkaren vid röntgenavdelningen.

Riksdagen har funnit övertygande skäl anförda för att en särskild överläkarbefattning inrättas vid serafimerlasarettets röntgenavdelning. I likhet med departementschefen anser riksdagen emellertid ifrågavarande tjänst tills vidare icke böra inrättas som ordinarie. Emot den föreslagna lönegradsplaceringen i lönegraden Eo 29 har riksdagen intet att erinra. Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att i fråga om denna tjänst såsom särskilt förbehåll bör uppställas, att överläkaren icke må mottaga ersättning av de på lasarettet ineliggande patienterna.

2. Personalbehovet vid kirurgiska och neurokirurgiska klinikerna.

Med erinran om vad riksdagen i det föregående under a) 1. anfört får riksdagen framhålla, att vad departementschefen under nu förevarande punkt yttrat icke givit riksdagen anledning till erinran.

3. Poliklinikernas personalbehov.

Riksdagen har liksom departementschefen icke funnit något att invända mot direktionens för karolinska sjukhuset förslag med avseende å poliklinikernas personalbehov.

4. Personalbehovet i övrigt.

Riksdagen godtager vad departementschefen under denna punkt anfört och föreslagit.

5. Anslagsberäkningar m. m.

Vad departementschefen under förevarande punkt anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

e) Anslag till omkostnader vid serafimerlasarettet.

Riksdagen har för nästa budgetår upptagit detta anslag med av departementschefen angivet belopp, 1,365,000 kronor.

f) Anslag till avlöningar vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.

Under hänvisning till vad riksdagen i sin denna dag avlåtna skrivelse nr 280 anført i fråga om arvodesreglering för docenter vid universiteten och karolinska institutet, har riksdagen — i anslutning till vad i ovannämnda motioner I: 87 och II: 81 yrkats — minskat anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, med 7,500 kronor (motsvarande inräknat dyrtidstillägg å 5 docentstipendier med 1,500 kronor vardera) från 230,000 kronor till 222,500 kronor. Till följd härav har förevarande anslag, emot vars beräkning i övrigt riksdagen icke funnit något att erinra, uppförts med (791,000 — 7,500 =) 783,500 kronor.

Under åberopande av vad i det föregående anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 87 och II: 81,

1. beslutat, att kostnaderna för de till Konung Gustaf V:s jubileumsklinik hörande forskningsavdelningarna skola, under de villkor som av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 21 februari 1941 angivits, övertagas av statsverket på sätt av departementschefen förordats;

2. godkänt följande personalförteckning för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

I. Garnisonsavdelningarna.**Tjänstemän å ordinarie stat.**

11 sjuksköterskor . . . . . A 7

II. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna.**Tjänstemän å ordinarie stat.**

2 laboratorer, tillika avdelningsföreståndare . . . . . A 28

1 laborator, tillika kemist . . . . . A 26

1 förste byråingenjör, tillika avdelningsföreståndare . . . . . A 26

1 assistent . . . . . A 14

1 instrumentmakare . . . . . A 10

1 kanslibitråde . . . . . A 7

1 förste vaktmästare . . . . . A 7

2 tekniska biträden . . . . . A 7

Befattning.

Lönegrad.

*III. Sjukhuset i övrigt.**Tjänstemän å ordinarie stat.*

Läkarpersonal m. m.

1 överläkare vid gynekologiska avdelningen av Konung Gustaf V:s jubileumsklinik	A 26
---	------

Sjukvårdspersonal.

1 första föreståndarinnan	A 12
2 föreståndarinnor	A 11
2 sociala kuratorer	A 11
3 sjukgymnaster	A 9
2 andra föreståndarinnor	A 8
158 sjuksköterskor	A 7
3 barnmorskor	A 7
6 kontrollbiträden	A 7
2 tekniska biträden	A 7
7 röntgenbiträden	A 6
6 sjukvårdare	A 6
6 fotografer	A 5

Ekonomipersonal.

1 maskinmästare	A 16
1 förste maskinist	A 12
1 första köksföreståndarinnan	A 12
1 trädgårdsmästare	A 10
3 andre maskinister	A 8
1 tvättföreståndarinnan	A 7
3 andra köksföreståndarinnor	A 7
4 reparatörer	A 7
4 förste vaktmästare	A 7
1 arbetsföreståndarinnan	A 6
1 tvättmästare	A 6
4 förste eldare	A 6
2 vaktmästare	A 5
1 maskintvättare	A 5
5 sjukbärare, transport- och förrådsmän samt gårdskarlar	A 5
2 kokerskor	A 2
1 kallskänka	A 1

Administrations- och kontorspersonal.

1 överdirektör	C 10
1 syssloman	A 24

Befattning.	Lönegrad.
1 förste bokhållare	A 18
1 bokhållare	A 15
1 kassör	A 11
1 kansliskrivare	A 11
1 kontorist	A 9
8 kanslibiträden	A 7
8 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

- 2 biträdande läkare vid Konung Gustaf V:s jubileumsklinik . . Eo 23;
 3. godkänt följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

I. Garnisonsavdelningarna.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . kronor	41,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> . . . »	240,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	39,000
	<hr/>
Summa kronor	320,000

II. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . kronor	63,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	8,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. . . . . »	12,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	9,000
	<hr/>
Summa kronor	92,000

III. Sjukhuset i övrigt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . kronor	972,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	220,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	2,000,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	440,000
	<hr/>
Summa kronor	3,632,000

IV. Sammanfattning.

I. Garnisonsavdelningarna . . . . . kronor	320,000
II. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna . . . »	92,000
III. Sjukhuset i övrigt . . . . . »	3,632,000
	<hr/>
Summa kronor	4,044,000;

4. till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 4,044,000 kronor;

5. till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,730,000 kronor;

6. å personalförteckningen för serafimerlasarettet uppfört dels, under rubriken Tjänstemän å ordinarie stat, ytterligare 8 sjuksköterskor i lönegraden A 7, dels ock, under rubriken Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e, 1 överläkare vid röntgenavdelningen i lönegraden Eo 29;

7. godkänt följande avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas under budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	340,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 119,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 1,000,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 220,300
	Summa kronor 1,680,000;

8. till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,680,000 kronor;

9. till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,365,000 kronor;

10. beslutat, att avlöningsstaten för karolinska mediko-kirurgiska institutet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1941/42, erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

A v l ö n i n g s s t a t .

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän:		
a. lön och tjänstgöringspenningar	kronor 351,100	
Avgå pensionsavdrag	» 27,100	kronor 324,000

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
-----	—	—	—
23 professorer	184,000	92,000	276,000
-----	—	—	—
3. Av de 24 professorsbefattningar, för vilka ämnen ej ovan angivits, omfatta 2 vardera medicin, 2 vardera pediatrik, 2 vardera kirurgi och 2 vardera obstetrik och gynekologi. Envar av de återstående 16 professorsbefattningarna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) anatomi, särskilt makroskopisk anatomi, 2) anatomi, särskilt histologi, 3) allmän patologi och patologisk anatomi, 4) patologisk anatomi, 5) fysiologi, 6) kemi, 7) farmakodynamik och farmakognosi, 8) oftalmiatrik, 9) öron-, näs- och halssjukdomar, 10) dermatologi och syfilidologi, 11) rätts- och statsmedicin, 12) hälsovårdslära, 13) röntgendiagnostik, 14) psykiatri, 15) radiopatologi, 16) radiofysik.			
-----	—	—	—
1 laborator i radiopatologi	6,000	3,000	9,000
-----	—	—	—
Summa kronor	—	—	351,100

b. Ålderstillägg, *förslagsvis* . . . . . kronor 18,000

c. Ersättningar till vikarierande akademiska lärare, *förslagsvis* . . . . . » 5,000 kronor 347,000

-----

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, *förslagsvis* . . . . . kronor 222,500

Summa kronor 582,050

II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess institutioner m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* . . . kronor 120,000

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t . . . . . » 17,300

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . . . . » 40,000

4. Rörligt tillägg, *förslagsvis* . . . . . » 24,150

Summa kronor 201,450

Sammandrag:

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor 582,050
II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess institutio- ner m. m.	» 201,450
	<hr/> Summa kronor 783,500;

11. till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 783,500 kronor.

Stockholm den 6 juni 1941.

Med undersåtlig vördnad.
